

Europoslanci chcú, aby politika EÚ v arktickej oblasti lepšie odrážala bezpečnostné riziká

Zatiaľ čo Európska komisia v súčasnosti pracuje na aktualizácii politiky EÚ pre Arktídu, europoslanci majú obavy z nových hrozieb spojených so stabilitou v tejto oblasti.

Úloha Arktídy rastie a spoločne s tým sa v regióne zvyšuje medzinárodné napätie

Od konca studenej vojny je Arktída označovaná za zónu mieru a medzinárodnej spolupráce. V posledných rokoch sa ale situácia postupne mení. V regióne sme svedkami zvýšenej vojenskej aktivity zo strany Ruska, zatiaľ čo sa Čína usiluje o integráciu arktickej Severnej morskej cesty do svojej iniciatívy Jedno pásmo, jedna cesta (či do takzvanej Polárnej hodvábnej cesty).

Európska komisia pred prijatím integrovanej politiky EÚ do konca roka 2021 prehodnocuje rolu EÚ v Arktíde. Parlament počas prvého októbrového plenárneho zasadnutia [diskutoval a prijal vlastnú správu](#), v ktorej vyzýva k zníženiu napätia v regióne.

Arktída je domovom pol milióna občanov EÚ z Fínska, Švédska a Dánska (Grónsko).

„Je naliehavo potrebné zmeniť vnímanie Arktídy, pretože stále napätejšia medzinárodná situácia nás núti prehodnotiť našu arktickú politiku,“ myslí si Anna Fotygová, poľská poslankyňa za konzervatívov a zároveň autorka správy Parlamentu.

Arktída podľa nej už nebude vzdialeným alebo neprístupným regiónom, ale v skutočnosti bude hrať kľúčovú úlohu pre budúcnosť Európy.

Stupňujúce sa napätie v arktickej oblasti

„Stratégia EÚ pre Arktídu musí odrážať nové bezpečnostné výzvy v regióne, rastúce geopolitické napätie a nových hráčov, akým je Čína,“ zdôrazňuje Fotygová. „Moskva sa na Arktídu pozerá v dlhodobom horizonte a snaží sa presadiť sériu právnych, ekonomických a vojenských zámerov. To prináša globálne napätie do regiónu, ktorý chceme zachovať ako oblasť mierovej a plodnej spolupráce.“

Správa vyzýva Rusko, aby plne rešpektovalo medzinárodné právo a zohľadnilo dôsledky svojho konania. Uvádza tiež, že potenciálna spolupráca EÚ s Ruskom v oblasti Arktídy nesmie ovplyvniť sankcie proti ruským aktivitám inde vo svete.

Povolenie na vrátenie

Do úvahy musíme tiež vziať rastúcu úlohu Arktídy v obchode, námornej doprave, životnom prostredí a zmene klímy, ako aj v rámci problematik súvisiacimi s miestnymi komunitami, predovšetkým pôvodnými obyvateľmi, vysvetlila ďalej Fotygová.

O Arktídu a jej vzácne nerastné zdroje, ktoré sú kľúčové pre rozvoj nových technológií - zelených aj vojenských - rastie záujem.

„Európa potrebuje obmedziť svoju závislosť na Číne kvôli týmto nerastom, a Arktída musí zohrávať ústrednú úlohu v rámci Európskej aliancie pre suroviny,“ podotýka poľská poslankyňa.

Europoslanci sa obávajú, že Rusko a Čína budú región využívať bez riadneho hodnotenia vplyvu na životné prostredie. Čínske investície do strategických infraštruktúrnych projektov a úsilie o získanie ťažobných práv sú znepokojujúce, pretože pripomínajú pôsobenie krajiny v iných častiach sveta. Parlament preto vyzýva arktické štáty, aby vykonali dôkladné kontroly zahraničných investícií.

Čína tiež investuje do nových lodoborcov a programov, ktoré sú s nimi priamo prepojené. Na základe toho správa naznačuje, že štáty dvadsať sedmičky a partnerské krajiny by mohli stavať lodoborce pod vlajkou EÚ.

Poslankyňa Fotygová, ktorá bola v septembri súčasťou parlamentnej delegácie v Dánsku, na Islande a v Grónsku, uvádza, že Parlament si želá, aby EÚ bola v tomto regióne viac viditeľná, aby situáciu viac koordinovala a lepšie spolupracovala s partnermi, ktorí sa zaviazali dodržiavať medzinárodné právo, rozvíjať mierovú spoluprácu a zabezpečovať slobodu plavby.

Další informace

[Politika EÚ pre Arktídu \(anglicky\)](#)

[Arktída: Europoslanci vyzývajú k mieru a zníženie napätia v regióne \(anglicky\)](#)